Lag
om ändring i folkomröstningslagen (1979:369);

SFS 1997:162

Utkom från trycket
den 7 maj 1997

utfärdad den 17 april 1997.

Enligt riksdagens beslut[1] föreskrivs att 2-6, 8, 10-12, 14, 16 och 17 §§ folkomröstningslagen (1979:369) skall ha följande lydelse.

2 § Central valmyndighet som avses i 1 kap. 15 § vallagen (1997:157) är också central myndighet för folkomröstning.

3 § För folkomröstning är riket indelat i omröstningsdistrikt. Del av kommun som vid val enligt vallagen (1997:157) bildar ett valdistrikt utgör ett omröstningsdistrikt.

4 § För folkomröstnings genomförande svarar inom varje kommun valnämnd som avses i 1 kap. 17 § vallagen (1997:157).

När folkomröstning förrättas i samband med val till riksdagen tjänstgör de valförrättare som har utsetts enligt 4 kap. 6 § vallagen också som omröst-

[1] Prop. 1996/97:70, bet. 1996/97:KU16, rskr. 1996/97:177.

ningsförrättare. Inför annan folkomröstning utser valnämnden för varje omröstningsdistrikt minst fyra personer att vid omröstningen tjänstgöra som omröstningsförrättare i distriktet. Vad som i 4 kap. vallagen föreskrivs om valförrättare tillämpas beträffande särskilt utsedd omröstningsförrättare.

5 §[2] Rösträtt vid folkomröstning tillkommer den som är röstberättigad vid val till riksdagen.

Frågan om en person har rösträtt avgörs på grundval av en före omröstningen upprättad röstlängd. Om inte omröstningen hålls samtidigt med ett annat val enligt vallagen (1997:157) skall röstlängd för omröstningen upprättas med tillämpning av 7 kap. 1, 4, 10, 11 och 13 §§ vallagen. Bestämmelserna i 7 kap. 14 § den lagen om rätten att överklaga beslut om rättelse av röstlängd i samband med att valet överklagas skall gälla även i fråga om överklagande av en omröstning.

6 §[3] När en folkomröstning skall förrättas, skall, i den mån den centrala valmyndigheten inte bestämmer annat, för var och en som enligt den röstlängd som upprättats för omröstningen är röstberättigad vid omröstningen upprättas ett röstkort med uppgifter om den röstberättigade. Röstkortet skall dessutom innehålla uppgifter om omröstningen till ledning för den röstberättigade. För folkomröstning och val till riksdagen som äger rum samtidigt upprättas gemensamt röstkort. I fråga om röstkort tillämpas i övrigt 7 kap. 7-9 §§ vallagen (1997:157).

Centrala valmyndigheten bör på lämpligt sätt sprida kännedom bland allmänheten om tid och sätt för röstning och om de bestämmelser i övrigt som gäller för folkomröstningen. Myndigheten bör vidare inför folkomröstning i grundlagsfråga på lämpligt sätt sprida kännedom bland allmänheten om lydelsen av det förslag som omröstningen avser.

8 § Statsverket svarar för kostnaderna för framställning av det antal röstsedlar som behövs.

I lokal där omröstning äger rum skall de röstande ha tillgång till

1. röstsedlar för varje förslag som är föremål för folkomröstning och
2. blanka röstsedlar.

I fråga om kuvert tillämpas bestämmelserna i 8 kap. 1 § andra stycket, 2 och 3 §§ vallagen (1997:157) om valkuvert.

10 §[4] Röstning sker på dagen för folkomröstningen i omröstningslokalen för det omröstningsdistrikt där den röstande är upptagen i röstlängd. Röstberättigad, som på grund av vistelse utom riket eller på annan ort inom riket eller av annat skäl finner sig vara förhindrad att rösta på tid och plats som nu sagts, får rösta på Posten Aktiebolags postkontor inom riket, på ett särskilt röstmottagningsställe inom landet eller hos svensk utlandsmyndighet.

Om flera omröstningar äger rum samtidigt, skall den som röstar på postkontor, på ett särskilt röstmottagningsställe inom landet eller hos utlandsmyndighet vid ett och samma tillfälle utöva sin rösträtt i samtliga omröstningar som han vill deltaga i. Om omröstning äger rum i samband med val

[2] Senaste lydelse 1993:1401.
[3] Senaste lydelse 1988:164.
[4] Senaste lydelse 1993:1696.

till riksdagen, skall röstande som nu har angivits, som önskar delta både i omröstningen och i valet, avge sin röst i folkomröstningen samtidigt som han röstar i valet.

I fråga om röstningen och om den vidare behandlingen av röster som har avgivits på postkontor, på ett särskilt röstmottagningsställe inom landet eller hos utlandsmyndighet tillämpas i övrigt bestämmelserna om ordinarie val till riksdagen i 11-15 kap. vallagen (1997:157). Om folkomröstning äger rum i samband med extra val till riksdagen eller om den inte omfattar hela riket, tillämpas i stället bestämmelserna om extra val i 11-15 kap. vallagen.

I lokal där röstning äger rum skall finnas tillgängligt ett exemplar av denna lag, av särskild lag för den ifrågavarande folkomröstningen, om sådan har beslutats, och av vallagen. Såvitt gäller folkomröstning i grundlagsfråga skall därjämte finnas tillgänglig texten till det förslag som avses med omröstningen.

11 § Rösterna räknas preliminärt i omröstningslokal och hos valnämnd. Därvid tillämpas bestämmelserna i 16 och 17 kap. vallagen (1997:157). Har omröstning förrättats samtidigt med val till riksdagen, sker granskningen av förtidsröster enligt 15 kap. 7-13 §§ och 17 kap. 3-7 §§ gemensamt för omröstningen och valet.

Vid räkningen ordnas röstsedlarna i grupper efter meningsyttring. Blanka röstsedlar bildar en grupp. Antalet röstsedlar inom varje grupp räknas och antalet antecknas i protokollet. Röstsedlarna läggs därefter gruppvis in i särskilda omslag. På omslagen antecknas vilken grupp röstsedlar omslaget innehåller och röstsedlarnas antal.

Vid rösträkning hos valnämnd används en urna för varje omröstning och för varje område som bildar en valkrets vid val av kommunfullmäktige.

12 § Rösterna räknas slutligt av länsstyrelsen. Rösterna skall därvid redovisas särskilt för varje område som bildar en valkrets vid val av kommunfullmäktige. Vid rösträkningen skall 18 kap. 1 § och 3-9 §§ vallagen (1997:157) gälla.

14 § Sedan rösträkningen inom länsstyrelsen har verkställts, läggs röstsedlarna in i särskilda omslag, de godkända för sig och de ogiltiga för sig. Omslagen förseglas. Röstsedlarna förvaras minst ett år efter det att sammanräkningsförrättningen har avslutats.

Förrättningen avslutas genom att protokollet läggs fram för granskning. Protokollet sänds genast till centrala valmyndigheten.

16 §[5] Talan mot beslut, varigenom centrala valmyndigheten fastställt utgången av folkomröstning, förs hos Valprövningsnämnden. I fråga om sådan talan tillämpas bestämmelserna i 1 kap. 19 §, 19 kap. 3 § första stycket, 4 och 5-8 §§ vallagen (1997:157) vad avser överklaganden av riksdagsval samt 16 och 17 §§ samma kapitel.

Talan får föras av den som enligt röstlängd var röstberättigad vid folkomröstningen samt av den som enligt beslut som sägs i 7 kap. 11 § vallagen var

[5] Senaste lydelse 1993:1401.

utesluten från rösträtt. Talan får också föras av ett parti eller en kampanjkommitté som har verkat för något av de förslag som omröstningen har gällt.

17 §[6] Har i den verksamhet för förberedande och genomförande av folkomröstning, för vilken myndighet svarar, förekommit avvikelse från föreskriven ordning eller har någon hindrat omröstningen, förvanskat avgivna röster eller otillbörligen verkat vid omröstningen på något annat sätt, skall valprövningsnämnden, om det med fog kan antas att vad som har förekommit har inverkat på utgången av omröstningen, vid prövning av ett överklagande av omröstningen upphäva denna i den omfattning som behövs och förordna om ny omröstning beträffande ett eller flera områden som bildar valkrets vid val av kommunfullmäktige eller, om rättelse kan åstadkommas genom förnyad rösträkning, uppdra åt centrala valmyndigheten att vidta sådan rättelse. Förordnande om ny omröstning får dock, såvitt gäller rådgivande folkomröstning, meddelas endast om vad som förekommit kan ha lett till att resultatet av folkomröstningen har blivit missvisande med hänsyn till omröstningens ändamål.

Om enligt bestämmelse i lag talan mot visst beslut inte får föras eller skall föras i särskild ordning, får omständighet som avses med beslutet inte åberopas vid besvär som avses i denna paragraf.

Av 5 § andra stycket följer att bestämmelserna i 7 kap. 14 § vallagen (1997:157) om talan i samband med överklagande av val mot en skattemyndighets beslut om rättelse av röstlängd skall tillämpas i fråga om överklagande av en folkomröstning.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 1997.

På regeringens vägnar

LAILA FREIVALDS

Christina Weihe
(Justitiedepartementet)

[6] Senaste lydelse 1993:1401.